

Joan Bover

Mike Leigh va obtenir el reconeixement de públic i crítica l'any per mor de *Secrets and Lies* (1995), premiada amb la Palma d'Or de Cannes. Tant en aquesta pel·lícula, com abans i després (llevat del parèntesi de *Topsy Turvy* (2000), una cinta no estrenada mai a Palma sobre els autors d'òpereta Gilbert i Sullivan), l'autor ha incidit en el retrat de la classe mitjana-baixa britànica, un poc, per entendre'ns, a la manera de Ken Loach, però sense l'aire pamfletari que de vegades té aquest darrer.

A *All or Nothing* (2002), Leigh situa la (inexistent) acció en un Londres irreconeixible, despullat de les seves icones més populars, amb la clara intenció de descontextualitzar els seus personatges d'un entorn massa concret, que pogués explicar la seva misèria, ni que fos en part, per causes històrico-culturals. El director apunta més aviat cap al capitalisme com a origen de tota una sèrie de problemes que acaben arrelant a la psicologia més íntima i personal de cada individu. Aquesta tesi no és tal, però, si tenim en compte que mai no s'exposa de manera clara i que la cinta prescindeix gairebé total-

ment de l'anàlisi, per centrar-se només en l'exposició. Leigh no fa cap discurs: es limita a mostrar els seus personatges perquè l'espectador hagi d'esbrinar els motius que els han duit al carreró sense sortida en què semblen trobar-se. ¿Les pistes? Una torrada a la qual no assisteix ningú, tuberries rovellades, finques descoscades, un mirall en forma de cor damunt un paper pintat inefable...

Fins aquí, res a dir. El problema no és que Leigh hagi renunciat a analitzar tot això (just al contrari de l'Arcand de *Les invasions bàrbares*). El problema, des del meu punt de vista, és que tampoc no ha volgut vehicular-ho a través d'una història i ha deixat que l'acumulació de desgràcies provocàs un suposat efecte catàrtic sobre l'espectador. Així, els 128 interminables minuts esdevenen un mo(n)strari completíssim de la classe baixa: la tediosa feina d'una netejadora de geriàtric, l'obesitat de tres dels quatre membres d'una família, un embaràs no desitjat, un deficient mental que s'autolesiona, dos accidents de trànsit, un infart, una parella d'alcohòlics, una preprostituta... Un sol d'aquests fets hauria pogut servir per bastir una pel·lícula més sòlida. El que veig jo, en canvi, és una cinta avorrida, reiterativa en algunes se-

qüències i, evidentment, amb un mateix to des del principi fins gairebé al final, en què el director i guionista esbossa una mena d'història quan ja és massa tard per despertar l'interès i la remata amb un final incoherent i increïble.

Queden, això sí, detalls remarcables, imatges senzilles que funcionen infinitament millor que qualsevol de les catàstrofes que ens mostren: l'expressivitat continguda d'Alison Garland encarnant la callada filla del matrimoni protagonista, el gest del taxista que desconnecta el mòbil i el transmissor de ràdio per escapar-se a veure la mar, el sarcasme de les rialles postisses que sonen en el televisor durant un sopar crispat...

Tot i que cal reconèixer la bona voluntat de l'autor i la seva valentia a l'hora de retratar una realitat amarga, ens trobam davant una nova pel·lícula sobre taxistes i caixeres de supermercat, que els taxistes i les caixeres de supermercat no veuran mai. Malgrat que som un gran defensor d'aquest tipus de cinema, de vegades em deman quin sentit tenen aquestes pel·lícules. Tal volta, només serveixen perquè, els esquerrans de segona amb pretensions intel·lectuals, juguem a crítics de cinema publicant articles a revistes locals. No ho sé. ■